

Monumentnummer*: 517882

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82905/132**

*Woonplaats** **Hazerswoude-Dorp** *Gemeente** **Alphen aan den Rijn** *Provincie** **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Hazerswoude-Dorp** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Hazerswoude** *Sectie** **E** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **2131**

*Omschrijving***

Inleiding

BOERDERIJ van het kop-hals-romptype, als onderdeel van het boerderijcomplex 'Mariahoeve', in 1933 in de stijl van de Delftse School ontworpen door de Delftse architect ir. M. Gerritzen. Het interieur bevindt zich vrijwel nog geheel in oorspronkelijke staat. Omstreeks 1950 is door de plaatselijke architect J. Dekker het melkhok in het tussenlid een gedeelte afgetimmerd voor een 'natte cel' en heeft de keukenplaats een entreeportaal gekregen.

Omschrijving

Boerderij met een gedeeltelijk onderkelderd rechthoekig éénlaags woongedeelte onder een zadeldak tussen tuitgevels met een smaller, éénlaags tussenlid (hals) eveneens onder een zadeldak met lagere nokhoogte, dat een verbinding vormt met het naar rechts (westen) uitspringend bedrijfsgedeelte onder een afgewolfd rieten zadeldak met rode nokvorsten. De zadeldaken van het 'kop- en hals'-gedeelte zijn gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en worden onder de dakvoet beëindigd door een houten goot op klossen. De uit drie bouwvolumen bestaande boerderij staat tezamen met de nokrichting van de drie volumens haaks op de weg.

Het pand is opgetrokken in rode baksteen (kruisverband) met strekken boven de vensters, segment- en rondboogvormige ontlastingsbogen. De kopegevels zijn afgewerkt met vlechtwerk. Bij het bedrijfsgedeelte worden de deur- en vensteropeningen gedekt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door rollagen. Aanzet- en sluitstenen van de ontlastingsbogen op de verdieping, evenals hoekblokjes bij gevelaanzetten en schoorstenen zijn van natuursteen. De vensters zijn overwegend schuiframen, deels ook openslaande ramen met roedenverdeling, afgehangen met groen geschilderde luiken. De meeste deuren zijn zwaar uitgevoerde opgeklampte deuren.

De voorgevel op de begane grond heeft twee smalle zesruitsschuiframen. Op de verdieping zijn twee openslaande vierruitsschuiframen symmetrisch in de gevel geplaatst. De staafankers van de zoldering vormen het jaartal: '1933'. Tegen de rechter zijgevel is een overhoeks steunbeertje geplaatst met een natuurstenen blok.

Tegen de achtergevel bevindt zich een kleine uitbouw onder lessenaarsdak, voorzien van twee opgeklampte deuren. De ene ruimte bevat een w.c., de andere is het kookhok voor het veevoer. Van de beide langsgevels heeft die aan pleinzijde (oost) links van het midden onder een kleine luifel de hoofdentree met gemetselde stoep, waarvan de deur op decoratieve wijze van gesmede nagels is voorzien. De dakkapel erboven is een klokgevel met hardstenen hoekblokjes en klepraam. Links van de entree is een hardstenen stichtingssteen ingemetseld met de tekst: 'Marinus Van de Velde/Die 66 Jaren telde/Heeft dit zij gezegd/Den eerste steen gelegd/21 Oogstmaand 1933'.

Links van de entree één zesruitsschuifraam en rechts twee achtruitschuiframen. De andere langsgevel heeft onder andere twee segmentboogvormige keldervensters met diefijzers, geflankeerd door kleine steunbeertjes. De afgeknotte kopgevels van het bedrijfsgedeelte hebben rechts van het midden een dubbele staldeur, waarin een kleinere deur en een klein rond vierruitsvenster. De kopgevel aan de voorzijde heeft bovendien een dichtgezet zoldervenster. De oostelijke langsgevel heeft relatief hooggeplaatste stalvensters met luiken. De westelijke langsgevel heeft segmentboogvormige smeedijzeren stalvensters en een staldeur met daarboven onder een opgelicht dakschild een tweedelig hooiluik met vierruits zijlichten (zgn. melkmeisje).

Interieur

Nagenoeg gaaf bewaard interieur met oorspronkelijke indeling en diverse details, waaronder de originele deuren met smeedijzeren beslagwerk. De entreedeur is aan de binnenzijde voorzien van decoratief snijwerk.

Achter de voordeur een woonkeuken met balkenzoldering van moer- en kinderbinten en gesneden consoles, grenen vloerdelen. Schuin rechts tegenover de entree bevindt zich een schouw, waarvan de hoge achterwand betegeld is met tegels in Oud-Hollandse stijl, bekroond met een uitkragende, naar buiten uitzwenkende boezem, steunend op natuurstenen consoles met symbolen (P en +, ster/maan). Aan de korte noordzijde links van een vierruits zijlicht voorziene deur naar de keukenplaats een kooknis met schildpadtegels en rechts ervan een aanrecht met houten benagelde kastje en Makkummer tegeltjes met spinnekopmotief. Losse uittrekbare trap naar een open zolderruimte met in het voorste deel twee bedsteden met ingebouwde kasten. Het hogere achterdeel is middels een trap toegankelijk. Glazen zesruitsdeur naar de woonkamer, waarin een vaste ondiepe vitrinekast en een schuingeplaatste hoekschouw. Relief op zandstenen sluitsteen van troggewelf met voorstelling van engelen, geloof, hoop en liefde en 'AD 1934'.

Zandstenen dekplaten van zijwanden met in reliëf: 'Ps 126:5/Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.' Drie slaapkamers met bedstede, onderlade en kasten, waarvan één boven de kelder. Kelder met twee gordelbogen met dwarse tongewelven en plavuizen vloer. In het tussenlid, in oorsprong bestemd als keukenplaats en melkhok, bevinden zich onder andere een koelbak en klompenrek.

Het driebeukige bedrijfsgedeelte bevat eveneens de gehele oorspronkelijke indeling met in de linker (west) beuk achtereenvolgens een koe- en paardenstal en een wagenstalling met daarboven een hooiberging. De middendeel heeft een klinkerbestrating.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De boerderij is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een kop-hals-rompboerderij uit de jaren '30 van de 20ste eeuw in de stijl van de Delftse school.

Architectuurhistorisch is de boerderij van algemeen belang vanwege de bijzondere typologie en de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, waarbij veel aandacht is besteed aan de vormgeving en detaillering en waarbij duidelijk sprake is van een ontwerpeenheid tussen in- en exterieur. De boerderij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de hoge mate van gaafheid van zowel hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering bij in- en exterieur.

Van ensemblewaarde door de onderlinge ruimtelijke, architectonische en functionele samenhang tussen de verschillende complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)